

כל היר פרק שני נדה

ב.

עין משפט
גר מצוה

צ א ב ג מ"י פ"ה מהל
אסורי צואה הלכה ט:
צ ד ה מ"י ט"ז הל' ט:
צ ה ו מ"י ט"ז הל' יב:
צ ז מ"י ט"ז הל' ט:
ק ח מ"י ט"ז הלכה י:
ק ט כ ל מ נ מ"י ט"ז
הלכה ט:

תוס' הר"א"ש

שחור כהרת עמוק מכן
טמא. פרש"י ז"ל
שחור מיכן אפי' דגבי נגע
אמרינן דעמוק היינו לבן
כמראה חמה שעמוק מן
הצל יש לחלק דגבי נגע
שהוא לבן קרי לנגע שהוא
לבן יותר עמוק וגבי דם
שחור קרי למה שהוא שחור
יותר. ור"ח פ"י עמוק מיכן
לבן ממנו עמק דיהיה מיכן
מה שהוא לבן יותר: בקרי
כדיו כענבא טמא. וזו היא
ששינו עמוק מכלן טמא.
וא"ת מה שיד לומר גבי
דיו עמוק מכלן טמא [הא]
אמרינן שחור כהרת היינו
דיו. וי"ל דמיירי הכא בדיו
שאין בו חרת כפר"ח
דעמוק מכלן הוא לבן יותר.
ולפרש"י צ"ל דעמוק מכלן
לא קאי אדיו: וכולן עמוק
מכלן טמא דיהה מכלן טהור
כשחור. תימה דיהיה
יותר עמוק דדיו הוא אדום
מאותו עדיין הוא אדום
יותר מקרן כרכום וכן דיהה
מקרן כרכום אדום ממימי
אדמה וכן למ"ד עמוק מכלן
טהור לפרש"י עמוק ממוג
הוא כמימי אדמה וצ"ל
דאלו ד' מראות טמאים אבל
שאר מראות שביניהן
טהורין אפי' שיש מראה
שהוא דיהה מן והוא טמא
והיינו טעמא דמדמיה דמיה
נפקא לן ד' מראות דמים
וקים להו לרבנן דהני ד'
מראות דמים שכיחי בשמים
וכל שאינו דומה לאלו
המראות טהור אפי' שיש
מראה למטה ממנו שהוא
דיהה יותר וטמא: לאפוקי
דיהה דדיהה. לפרש"י נמי
הוה מצי למימר לאפוקי
עמוק דעמוק:

בקיולור אנפלשט"ר אודוס הוא ונתעסקה זו. אלמא קיולור דומה לנס גדות ואע"ג דלא הו' סומק כולי האי וקשיא לכולהו דלייקי זין דס
במור לנס נשו משוס דסומק טפי וזין דס מאכולת של ראש לשאר דס מאכולת: אומנא. מקין דס בקרן: זין האי להאי. זין קמא
לבתרא: חרס שאמרו דיו. כלומר לא כשחורית חרת היתך זמים אלא כשחורית חרת היתך זמין: כי פתחא דדיוסא. קלישות הדיו
כשהכלי מלא יורד שחורית חרת למטה ומלמעלה הוא צרור ואינו שחור כל כך: נלמא. דזיו למה דמפרש: או צינפשא. שכן דרך
הקורטריס והוא מתייבש: פלי קורטא
דיוסא. מנצק חתיכות דיו יבש:
וזדק זו. מרלית דס שחור: פקרי.
שעוה שחורה: כענבא. ענבוס
שחורים. ל"א קיר שס עשז שחור:
עולא אשחור דמתניתין קאי דקתני
טמא: סיוא. שס מקוס ועושין שס
מלבושים שחורים: אולייירין. כלנים
מחממי מרחללות. לשון אחר שס מקוס:
שמא אזכא. לגן עדן והלדדיקים
מלבושים כלנים: גלימיו אולייירין
הוו סומקי אבל פתורי כגון מפה
וסדין אולייירין הוו שחורין: וכוון.
חמשה דמים: מעלים לנגה. מראות
המים ניכרים זה: ושחור. דס
שחור נצדקה מראיתו אס שחור היא
כהרת או דיקה מכן על גבי נגד
אדום: כולס. הדמים עמוק מכן.
מראותו שיעור השני צמתניתין לכל
אחד אי הוה סומק טפי טמא: דיהה
מכן טהור כשחור. ואע"פ דלא תנן
צמתניתין דיהה מכן טהור אלא גבי
שחור הוא הדין לכולהו: אפי' דיהה
מכן ליטמא. דהאי אדום הוה וע"י
לקותה השחור: קא משמע לן. דאין
דרך כל אדום המשחיר על ידי לקותה
להיות דיהה: דיהה דיהה. שנדחה
ממראיתו יותר מדאי: עמוק מכן
טהור. אס מראות מראה הוא אבל
אס האדים הרבה עד שגב לכלל אחד
משאר המראות של מעלה הימנו הרי
זה אחד מהקך דמתני': אדיוהו ליה.
דס הדומה למוגא: כחמסון. עלה
מתחון: פתא דרי. דעליו הוו זו
למעלה מזו: נקוט דרא מליעא.
לדוק זה את הדס: וערפא מליעא.
דההוא משונה לצדוק מכולן ומיהו
כוליה דרא כשרה לצדוק. והא דקתני
כמתחון ולא כעליון הכי קאמר כשורה
אמנעית ולא כעליונה הימנה והא
דקתני כעליון ולא כמתחון כשורה
אמנעית ולא כמתחונה הימנה דאין
כשר לצדוק אלא דכרא אמנעית והא
דתינא כמתחון וכ"ש כעליון דמשמע
דמרייהו כשרין לצדוק אלא שהעליון
משונה לאו אדרי קאי אלא אעליון
דכרא מליעא וי"ק בעלה מתחון שהוא
צרו וכ"ש כעליון הימנה דהיינו אמנע
שהו צרור מאד והא דתינא כעליון
וכ"ש כמתחון הכי קאמר כעליון כעלה
העליון וכ"ש כמתחון כעלה האמנעית:
נגושייהו שנינו. לצדוק צהן ולא לאחר
תלישתן: ואין שיעור למיס משוס
דאין שיעור לעפר. אלא יביא עפר
כמו שיראה אס רב אס מעט ויניף עליו
מיס כעוד קליפת השוס למעלה מן
העפר: אלא עורוין. שמה מראית
אדמה נכנסת זמים: וכשהוא עוכרן.
המים צעפר: לא לרמיה צידיה.

בקיולור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו
אאדום לא אשאר דמים אמימר ומר וזטרא
ורב אשי הוו יתבי קמיה אומנא "שקלי ליה
קרנא קמייתא לאמימר חזייה אמר להו
אדום דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר
להו אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא
ידענא בין האי להאי לא מבעי לי למחזי

דמא: שחור כהרת: אמר רבה בר רב הונא י-חרת שאמרו דיו תניא
נמי הכי שחור כהרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי אמר דיו הוה
אמינא כי פכחותא דדיותא קמ"ל כי חרותא דדיותא איבעיא להו בלחה
או ביבשתא יתא שמע דרבי אמי פלי קורטא דדיותא ובריק בה אמר רב
יהודה אמר שמואל יבקיר בדיו וכענב טמאה זוהי ששינו עמוק מכן
טמאה אמר רבי אלעזר יכזית כזפת וכעורב טהור זוהי ששינו דיהה
מכן טהור עולא אמר כלבושא סיואה עולא אקלע לפומבדיתא חזייה
לההוא טייעא דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן כי האי מרמו
מיניה פורתא פורתא יהבו ביה ארבע מאה זווי רבי יוחנן אמר אלו
כלים האולייירין הבאים ממדינת הים למימרא דאוכמי נינהו והאמר להו
רבי ינאי לבניו בני אל תקברוני לא בכלים שחורים ולא בכלים לבנים
שחורים שמא אזכה ואהיה כאבל בין החתנים לבנים שמא לא אזכה
ואהיה כחתן בין האבלים אלא בכלים האולייירין הבאים ממדינת הים
אלמא לאו אוכמי נינהו לא קשיא הא בגלימא הא בפתורא אמר רב
יהודה אמר שמואל יכולם אין בודקין אלא על גבי ממלית לבנה אמר
רב יצחק בר אבודימי ושחור על גבי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא
פליגי הא בשחור הא בשאר דמים מתקף לה רב אשי אי הכי לימא
שמואל חוץ משחור אלא אמר רב אשי בשחור גופיה קמפלגי אמר
עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור כשחור ואלא מאי שנא
שחור דנקט סד"א הואיל והוא רבי חנינא שחור אדום הוא אלא
שלקה הילכך אפילו דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר
אבא אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי טמא חוץ משחור
אלא מאי אהני שיעוריה דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיכא דאמרי רמי
בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דיהה מכן טהור חוץ משחור
ולהכי מהני שיעוריה דרבנן בר קפרא אמר יוכלן עמוק מכן טמא דיהה מכן
טהור חוץ ממוג שעמוק מכן טהור דיהה מכן טהור בר קפרא אדיהו
ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי חנינא כמה נפיש גברא דלכביה
כמשמעתיה: וכקן כרכום: תנא ל"ח ולא יבש תני דרא כחתתן ולא
כעליון ותניא אידך כעליון ולא כחתתן ותניא אידך כעליון וכל שכן
כחתתן ותניא אידך כחתתן וכל שכן כעליון אמר אביי תלתא דרי
ותלתא מרפן הויין נקוט דרא מציעאה וטרפא מציעתא בידך כי אתו
לקמיה דרבי אבהו אמר להו בגושייהו שנינו: וכמימי אדמה: תנו
רבנן וכמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה
מים דברי רבי מאיר [א] רבי עקיבא אומר מבקעת יודפת רבי יוסי אומר
מבקעת סכני רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא בהן תניא
אידך וכמימי אדמה מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה
מים כקליפת השום ואין שיעור למים משום דאין שיעור לעפר ואין
בודקין אותן צלולין אלא עכוורין צללו חוזר ועוכרין וכשהוא עוכרין אין
עוכרין ביד אלא בכלי איבעיא להו אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי
דלא לרמיה בידיה ולעכרינהו אבל במנא כי עכר ליה בידיה שפיר דמי
או דלמא דלא לעכרינהו בידיה אלא במנא ת"ש כשהוא בודקין אין
בודקין אלא בכוס ועדיין תבעי לך בדיקה בכוס עכירה במאי תיקו כי
אתו לקמיה דרבה בר אבובא אמר להו במקומה שנינו רבי חנינא פלי
קורטא דגרגשתא ובריק ביה לייט עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה
רבי

לא יתן העפר אל תוך ידו ויעבור המיס צעפר שצדו אע"פ שחור ונתנו ככלי לאחר עכירה: אבל אס העפר ככלי כי עכר להו
צידיה באצבע שפיר דמי: או דלמא לא לעכרינהו צידיה. כשהמים נספג לא יעכרם באצבעו אלא בצדן או ככלי אחר: אלא ככוס.
של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר זמים כצפו ויזדוק: אמר להו במקומה שנינו. שאין האדמה דומה לנס אלא במקומה אבל
הביאה במקום אחר נשמנה מראיתה: פלי. מנצקע. וזדיק לה. כלל מים: לייט עליה ר' ישמעאל. אלא שיעשה כן באסכרה:
לרבי

(א) שנת קיד, (ב) ס, (ג) א, לעיל
יט. סוכה לג: חולין מו:
(ד) ס"א דעבד כשמתיה.
(ה) ס"א [תוס' פ"ג הי"ה].
(ו) [תוספתא שם].
(ז) [תוספתא שם ע"ש].
(ח) [לעיל יד. וש"ס].
(ט) כתי"ב: הקולס, (י) [עליה
רש"ס].

גליון הש"ס

גבי נקום דרא מציעאה.
כעין זה תענית ד' ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] גבי ר"ע אומר נמק
וי"ב רבי יהודה אומר:

לעני רש"י

אנפלשט"ר
אנפלשט"ר [א]. החבושה.

מוסף רש"י

כלים האולייירין. כלס של
אולייירין. כלנים שיש להם
אלטעוילות חשונות להטעף
בהם בני אדם שחוסים בלאתם
מן המרמן [שבת קיד ע"ט].
שמא לא אדכה. ואשז בין
אחזן שמדיון צניהס שדומין
לשולי קדיה [שם ע"ט].
שחור אדום הוא. דס
שחור כלמס אדום הוא, אלא
שלקה. לסיק טמאהו,
דקמנ חמשה דמים טמאין
כלמס האדום והשחור כי
[סוכה לג וכו"ע] שבת קתא.